

Mossèn Joan Alsina i Hurtós va viure el seu particular hort de Getsemaní la nit que va del 18 al 19 de setembre de 1973: Ha estat sopant amb els companys. Han parlat dels perills que corria. Li han aconsellat que es refugiés uns dies a l'ambaixada espanyola. Ell ha dit que no havia de témer res perquè no havia fet res de mal; i que la seva obligació era la d'estar amb els companys treballadors que sofrien. S'ha acomiadat de la dona que els feia el menjar, i ha fet un petó enigmàtic al seu filllet. S'ha tancat a la seva cambra. Allà, s'ha enfrontat, tot sol, amb lucidesa, amb angoixa, amb fe, al seu destí. I allí ha deixat el testimoni del seu lliurament total, com Crist a l'hort de Getsemaní. Crist hi va deixar gotes de la seva sang xopant la soca de l'olivera. Els companys d'en Joan van trobar, uns dies després de la seva mort, a la tauleta de nit, unes pregàries manuscrites, amb la lletra inconfusible d'en Joan. Eren les seves reflexions abans d'enfrontar-se a la mort. Era el que, després, hem anomenat el seu Testament espiritual. Tothom qui l'ha llegit s'ha sentit colpit per aquest text, que us oferim a continuació:

Testament espiritual de Joan Alsina 18-9-73

1) Per què?

Haviem volgut posar vi nou en bots vells, i ens hem trobat sense bots i sense vi...de moment. Hem acabat el camí, hem fressat un corriol i ara som a les pedres. Seguirem caminant els que encara quedem. Fins quan?

Tant de bo trobem arbres per aixoplugar-nos de les bales.

“Cap dels qui han sucuat pa a les olles d'Egipte veuran la terra Promesa, sense passar per l'experiència de la mort.”

“Ja no hi ha profetes entre nosaltres.” Només el vedell d'or. No manca res, des de fa dos dies. I com que no podem enraonar, masteguem. I enyorem el pa sec, compartit, llescat entre rialla i rialla.

No havíem entès allò de Sant Pau: “Tots sereu provats al foc.” I que se n'ha cremat de palla! On són els qui volien arribar fins a les darreres conseqüències?

EE.UU. ens havia permès de jugar un joc fastigós amb uns arranjaments tan limitats, que nosaltres mateixos ens n'hem avorrit. Santa Democràcia, pray for US.

És molt difícil resignar-se tan fàcil predicar la resignació a perdre. Perquè perdre vol dir deixar de tenir i començar a ser. Els qui més tenien i continuaven tenint, eren els qui menys eren. I eren menys. Però tenien el poder i la força.

“El Verb s'anava fent carn.” I això no ho aguantem. És l'escàndol de la Creu. No ho hem aguantat mai.

“Respetaremos todas las ideologías...” Mentre no gosin fer-se carn i realitat. Si hi gosen, en farem sang i carn trinxada.

2) I ara?

Són molts els qui han estat senyalats, purificats. Setanta-dos, diuen les “xifres”. Quaranta mil eren a l'Èxode. I aquí també. D'una banda i de l'altra, què hi fa? És poble, tropa, tant se val. “Farem un país nou, lliure, independent.” Altres veus, altres àmbits. No, les veus són les mateixes. I la dialèctica... també.

Manca de connexió interna. No saber qui sóc, d'on vinc ni per quin camí vaig. Arribaré a casa. Aquest em mira. Aquest em pot arrestar. Amagat, dependre d'una clau, d'una voluntat, d'una intuïció, d'una “confessió” arrencada. Suor freda, calenta. Una peça petita, sola, freda. Qui hi ha darrere el fono? Qui truca a la porta, a aquesta hora? No és saber què faré, sinó què em faran. I el més punyent: Per què? Això és la inseguretats. I la consciència de la inseguretats és la por. Ara entenc en Raimon quan ens parla de lluita contra la por!

I continuen els espetecs. De nit, sobretot. Qui contra qui? Poble, poble. D'una banda i de l'altra. Ells: o són morts els qui eren o fugen, o són a dalt! Estratègies, bàndols, declaracions. I el poble, jau, adormit o mort.

I la impotència. La sang que bull. Les paraules que no surten. I saber que paraules i fets són condemnades a la pols, a la sang i la carn trinxada i masegada.

3) I la nostra Santa Mare?

No es pot improvisar. L'equilibri, només serveix per a temps de “pau”.

Esperances

“Si el gra de blat no mor, mai no dona fruit.”

Es terrible una muntanya cremada. Però cal esperar que de la cendra molla, negra, enganxosa, en torni a brotar la vida.

La vida, la descobrim cada dia. A cada minut. Descobrim el valor als petits gestos de cada moment. La riulla al carrer trist, la veu amiga amb claus al telèfon. La preocupació pel caigut. La mà que s'obre. La cara que gosa esbossar un acudit...

Recordo el relat de Vol de nuit de Saint Exupèry. Volava sobre no sé quin país, i només aleshores copsava el sentit de la casa sola a la muntanya, la llum, les ovelles, el pastor. Per copsar el sentit de les coses petites cal allunyar-se'n o que ens n'allunyin.

Ara entenc allò de sant Pau: "La caritat no s'infla." La de veritat és clandestina. Perquè és el Verb fet carn.

"Anem d'ací d'allà, com ovelles portades a l'escorxador."

"A les teves mans encomano el meu esperit..."

No és literatura. En els moments de risc cal emprar els símbols. Altrament no ens podríem expressar.

Esperem la vostra solidaritat. Enteneu ara què significa el Cos de Crist? Si nosaltres ens ensorrem, és quelcom de la vostra esperança que s'ensorra. Si de les cendres assolim la vida de nou, és quelcom que neix de nou en vosaltres.

Adéu siau. Ell ens acompanya sempre, onsevulla que siguem.

(JOAN ALSINA L'altra versió. Editorial Claret 1995)